

JASKYŇA BARADLA, KRÁTKA TÚRA PRI OBCI JÓSVAFŐ

V prvej polovici prehliadky nie sú takmer žiadne kvaple, avšak aj táto skalnatá časť jaskyne má svoje zaujímavosti: vidno tu vrásky, zlomy či vrstvy hornín. V druhej polovici trasy sa siene stávajú čoraz bohatšími na výzdobu, Obria sieň – ktorá predstavuje najvýznamnejší bod prehliadky – poskytuje pohľad na nádherné útvary a má aj fantastickú akustiku.

JASKYŇA BARADLA, STREDNE DLHÁ PREHLIADKA PRI ČERVENOM JAZERE (VÖRÖS-TÓ)

Je to najdlhší osvetlený úsek jaskyne Baradla, ktorý vedie popri stĺpových kvapľoch, drapériách, stalaktitoch a stalagmitoch; návštevníci si môžu prehliadnúť aj najvyšší stalagmit Maďarska, 19 m vysoké Observatórium, ako aj najväčšiu sieň jaskyne, Obriu sieň, v ktorej si môžeme vyskúšať akustiku jaskyne.

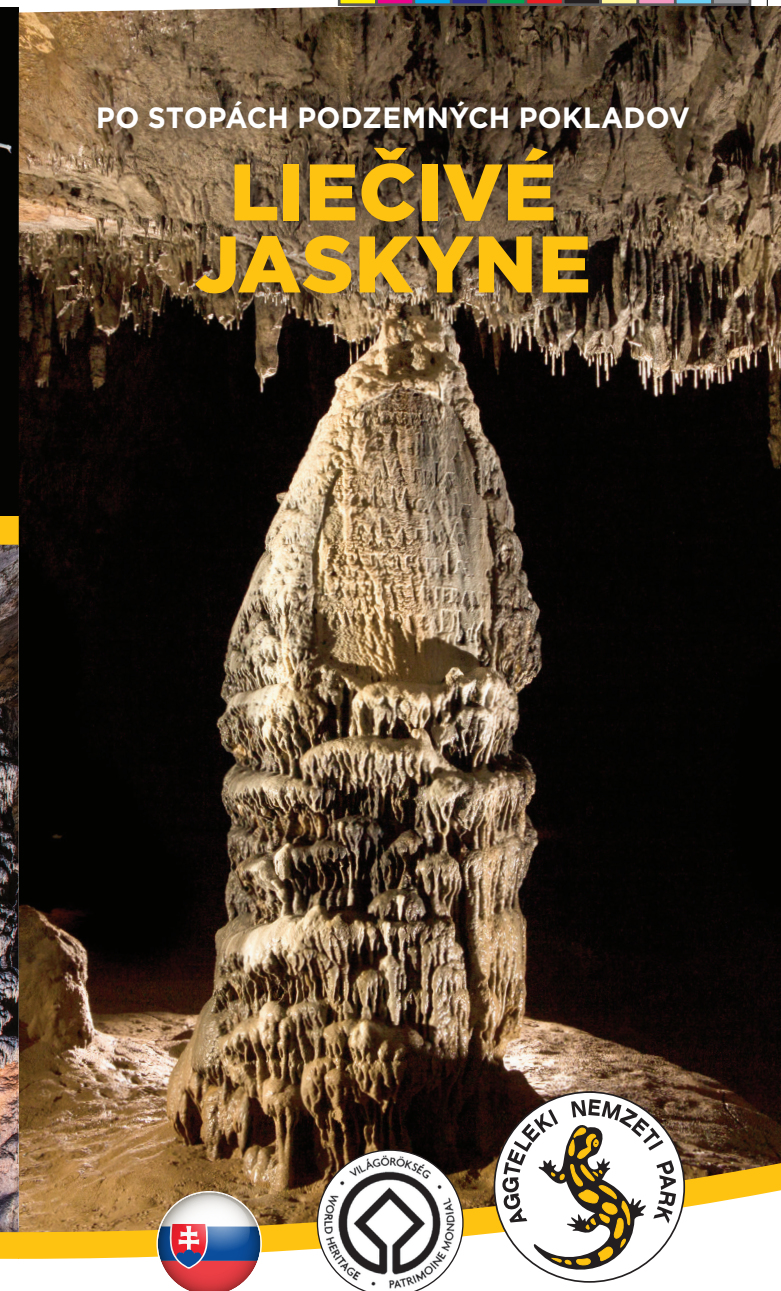
JASKYŇA DOMICA

Nachádza sa na juhozápadnom okraji Silickej planiny, na území Národného parku a biosférickej rezervácie Slovenský kras. Je viac ako 8 km dlhá a je mimoriadne bohatá na kvapľovú výzdobu. Jej kvapľové bubny a štíty sú jedinečné. Na Slovensku sa považuje za najvýznamnejšie nálezisko bukovohorskej kultúry. Objavili ju v roku 1926, pre verejnosť bola sprístupnená v roku 1932, keď vytvorili aj úsek vhodný na člnkovanie.

PO STOPÁCH PODZEMNÝCH POKLADOV

LIEČIVÉ JASKYNE

3758 Jósvalf,
Tengerszem oldal 1.
+36-48/503-001
informacio@anpi.hu
www.anp.hu

Jaskyňa Domica
049 55 Dlhá Ves
+421-58/788-20-10
domica@ssj.sk
www.ssj.sk

Napísali a zostavili: Péter Gruber, Ludovít Gaál
Fotografie: Csaba Egri, Péter Gruber,
László Jakucs, Gábor Salamon, Pavol Staník
Vydavateľ: Riaditeľstvo Aggtelekského
národného parku
Zodpovedný vydavateľ: Balázs Veress, riaditeľ
Tlač: spoločnosť Garamond 91 Kft., Eger, Maďarsko

www.skhu.eu

Obsah tohto dokumentu sa
nemusí zhodovať so stanoviskom
Európskej únie.

Interreg
Slovenská republika-Maďarsko

Budujeme partnerstvá

Európsky fond regionálneho rozvoja

JASKYNE AKO LIEČIVÉ MIESTA

Súvislosť medzi jaskynnou klímou a zlepšením stavu pacientov s ochoreniami dýchacieho systému začali skúmať v 19. a 20. storočí. Táto súvislosť je už dnes jasne dokázaná a jaskynná terapia hrá čoraz dôležitejšiu úlohu v zdravotnej turistike. Na území Maďarska sa jaskynná terapia začala oficiálne vykonávať v roku 1969.

SVETOVÉ DEDIČSTVO

Dňa 6. decembra 1995 vyhlásil Výbor svetového dedičstva UNESCO jaskyne Aggteleckého a Slovenského krasu za súčasť Svetového dedičstva UNESCO, ako udržateľný príklad geologických a geomorfologických procesov. Jaskyne Aggteleckého a Slovenského krasu a ich útvary sú mimoriadne významu pre ich rozmanitosť, komplexnosť, relatívnu neporušenosť a ich vysokú koncentráciu na malom území. Na tomto území poznáme dnes viac ako 1400 jaskýň.

JASKYNNÝ SYSTÉM DOMICA-BARADLA

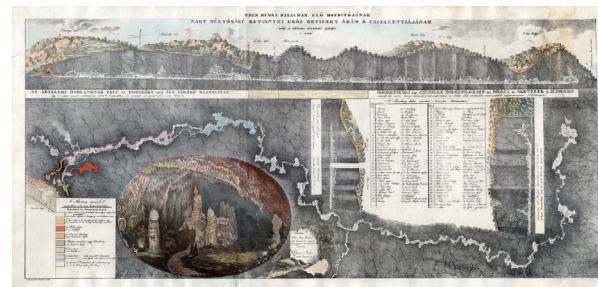
Jaskynný systém Domica-Baradla patrí k najvýznamnejším zástupcom jaskýň zapísaných do zoznamu Svetového dedičstva. Podzemné chodby systému sa tiahnu pod územím Slovenska a Maďarska v dĺžke vyše 30 km, z ktorých 8 km dlhý úsek

predstavuje jaskyňu Domica. Stáročia známa jaskyňa Baradla s viacerými vchodmi a s najdlhšou históriou skúmania v Maďarsku predstavuje mimoriadnu speleologickú hodnotu nielen pre samotný región ale pre celú krajinu.

Odpradáva prístupný prirodzený vchod do jaskyne Baradla sa nachádza v katastrálnom území obce Aggtelek, na úpäti 51 m vysokej skaly, kde našiel útočisko aj človek neolitu. Väčšina z tisícov archeologických nálezov, nájdených počas vykopávok, pochádza z obdobia neolitu. Našlo sa veľa úlomkov, ale aj neporušených nádob lineárnej keramiky bukovo-horskej kultúry. Človek žijúci pred šiestimi až siedmimi tisíckami rokmi vyrábala pekne tvarované nádoby s tenkými stenami ručne, bez použitia hrnčiarskeho kruhu a ozdoboval ich paralelnými líniami.

Pomenovanie jaskyne je pravdepodobne slovanského pôvodu a pochádza zo slova bradlo. Tento zemepisný názov sa v slovenčine dodnes používa. Prvá písomná zmienka o jaskyni pochádza z roku 1549; jaskyňu prvýkrát preskúmal József Sartory v roku 1794. V roku 1831 vyšiel presný opis a mapa jaskyne v maďarstvom a nemeckom jazyku a to vďaka činnosti Imreho Vassa, ktorý sa v roku 1825 dostal cez Železnú bránu – dovtedy považovanú za konečný bod jaskyne – a preskúmal pokračovanie hlavnej vetvy jaskyne.

MIKROKLÍMA JASKYNE

Jaskyne spravidla majú svoju jedinečnú mikroklímu aj napriek skoro nemenným podmienkam. Takými podmienkami sú napríklad pomerne stála teplota jaskyne (keďže ročné výkyvy teploty obyčajne nepresahujú 1°C), vysoká čistota vzduchu (pretože jaskyne sú oddelené od povrchu, sú sterilné, bez prachu a peľu), zvýšená hladina oxidu uhličitého v porovnaní s povrchom a veľmi vysoká relatívna vlhkosť vzduchu. Chemické zloženie vlhkosti je

však pre každú jaskyňu jedinečné, je to špecifická vlastnosť danej jaskyne, ako aj to, že v niektorých jaskyniach sa vyskytujú plesne produkujúce antibiotiká, zvyšujúc tak liečivý účinok jaskyne.

JASKYNNÝ SYSTÉM DOMICA-BARADLA S LIEČIVÝMI ÚČINKAMI

Počas jaskynnej terapie sa spustia a posilnia samočistiace procesy organizmu, čím sa skráti doba liečenia. Odporúča sa dlhšie liečenie, trvajúce 3–5 hodín denne v priebehu 2–3 týždňov, ktoré má nielen liečivé, ale aj relaxačné účinky. Pacienti sa zdržiavajú v modernom prostredí nanovo vybudovaného sanatória Róka-ág jaskyne Baradla, ako aj v Liečebni jaskyne Domica.

AK NEMÁTE MOŽNOSŤ ZÚČASTNIŤ SA SPELEOTERAPIE...

smelo sa vydajte na cestu a navštívte jaskyne Svetového dedičstva!

JASKYŇA BARADLA, KRÁTKA TÚRA V AGGTELEKU

Turistická trasa vedie cez sienu, pre ktoré sú charakteristické visiace a stojace kvaple, stĺpové kvaple či drapérie. Vynikajúca akustika Koncertnej siene, kde sa organizujú mnohé koncerty, predstavuje nezabudnuteľný zážitok.

